

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 — kr.
Félévre 5 —
Negyedévre 2 — 50 "
Egy órára 1 — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Négy hasábról kezdve egy sorra 5 kr. Nagyobb hirdetések a többzár
írásokkal együtt a hirdetés utolsó soráig tartanak fel. Bélyeg-díj min
külön beiktatásért 30 kr.

A fiumei kérdés.

Fiumében a város képviselőtestülete lemondott; a podeszta ablakai előtt a császár-himnusz játsza a városi zenekar, a kedélyek fel vannak háborodva, az a város, melyre a milliomok végtelen számát költötte a magyar állam, elidegenült államunktól, nemsokára megtörténik az, hogy gyűlölni fognak Fiumében minket magyarokat.

Ez a magyar kormány ügyes és esélyes eljárásának következtése.

Nem szívesen foglalkozom a fiumei kérdéssel, mert ebben csak az az egy áll tisztán, hogy a kormány ügyetlenkedik.

Elvileg pártunk törhetlen híve az autonómiának az egész országban, mi hazánk régi jogait akarjuk érvényre juttatni minden téren; de mert azt követeljük, hogy a magyar állameszme történelmi jogai érvényesüljenek, tiszteletben öhajtuk tartani a magyar szent koronához kapcsolt külön részeknek jogait is, mert csak az követelheti saját jogainak tiszteletben tartását, ki mások jogait tiszteletben tartja.

Ez az általános elvi álláspont.

Azonban kétségtelen, hogy a milyen tapintatlan és helytelen volt a kormány eljárása épp oly tulzott és elhibázott irányu és hangu a fiumei «kapcsolt test» követelése; mert míg egyrészt lehetetlen

az a feltevés, hogy magyar törvényeket Magyarország területén ne lehessen életbe léptetni, másrészt helyes az a kívánság, hogy az életbeléptetés módjaira nézve megtartassanak a jogilag fennálló formák.

Harmincz év óta már sok törvény lépett életbe Fiume területén, a nélkül, hogy az életbeléptetés a jelen felháborodást keltette volna; joggal lehet tehát megkérdezni a kormánytól azt, hogy milynemű czélszerűség és esélyesség rejlik abban, hogy most felháborodást keltő módon járjon el? Kivált mikor a felállított provizórium még mindig tart és a kormányban nincs elég erély és nincs is akarat a fiumei kérdést véglegesen megoldani.

Valóban nehéz volna megtalálni a logikát abban, hogy egyrészt tartjuk fenn a provizóriumot és ne legyen batorságunk megoldani a fiumei kérdést a történelmi jogok alapján; továbbá, hogy költünk milliomokat Fiuméra; másrészt pedig tegyük ellenségeinkké a fiumeieket, csak azért, hogy az ő hozzájárulásuk nélkül meg nem oldható függő kérdésben valahogy ők többé velünk ne lehessenek, mint a hogy velünk voltak 1869-ben, mikor a magyar, horvát-szlavon és fiumei tagokból állott országos bizottságban velünk egyetértettek.

Az ilyenmű okoskodás csak olyan helyről eredhet, a hol az ész srófón jár.

Vesünk egy rövid visszpillantást a multba.

Akár tartozott régente Fiume a magyar koronához, akár nem, mint a Frangepánok kezében levő Tersact-vár oltalma alatt keletkezett helység, tény az, hogy a XV. századtól kezdve az ausztriai hercegek uralma alatt mint önálló és önmagát kormányzó terület állott; tehát e kiváltsága messze visszaterjed a multba.

Mint önálló kormánykerület írta alá a pragmatika szankciót is.

Fiume az egyetlen országrész, melyet nem kardjával s vérevel szerzett meg a magyar, mert Mária Terézia 1776-ban Magyarországnak ajándékozta és közvetlenül Magyarországhoz tartozó külön testnek nyilvánította s kimondta, hogy «oly területtel, mely Horvátországhoz tartozott, semmikép össze ne kevertessék», ezek az okirat szavai.

Az 1807-iki IV. törvényczikk előrebocsátván, hogy Fiume Magyarországhoz tartozik, megállapítja, hogy kormányzója a főrendeknél, követei pedig a karok és rendeknél ülnek és szavaznak.

Mindebből két dolog tűnik ki világosan, az egyik, hogy Fiume a magyar koronához kapcsolt külön test, a másik, hogy Magyarországra s nem máshová kebelezetett be, a mely törvényes állapotot a kényuralom megbontott ugyan, de a mit a kényuralom művelt, az a

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Leszállt a köd.

— A Debreczen eredet tárczája.

Leszállt a köd s a nap sugara
Elbujt a fellegek között,
Der szállt a földre, fűre, fára,
Minden fehérbe öltözött.
Halovány, sárga kis levélkék
Hullnak a földre szeliden.
Nincs már többet napfényes kék ég
Nincsen, már nincsen semmisen!

Vigasztalan, bús őszi árnyak
Beváltak mindent. Leikem is.
Báratos képe a világnak,
Bánatossá tesz engem is.
Lelkembe fájó, bús akkordon
Dal csendül halkán, szeliden
S könnyes szemekkel fájva mondom:
Nincsen, már nincsen semmisen!

Közöttetek, bús őszi árnyak
Szemem csak szerte révedez.
S reményem sugja: a világnak
A hervadás csak álma lesz!
De ha lelkembe bé tekintek
S jövőmre gondol bús szívem.

Lemondón, némán, fajva intek:

»Nincsen, már nincsen semmisen!»

Krúszelyi Erzsike.

Az első párbaj.

— A „Debreczen” tárczája. —

Írta: **Vertesi Arnold**

Thanyi Pistát az őszszel hozta föl az apja első éves jogásznak s rám bizta, hogy vigyázzak egy kis-é a gyerekre.

Nem könnyű dolog vigyázni egy tizen-nyolcz éves fiatalemberre, aki úgy érzi hogy ő már férfi s nem akarja, hogy rá vigyázzanak. Amint fölkerült Budapestre, attól fogva öt álló hétig színet sem láttam, h rétet se hallottam. Az ötödik hét végén azonban egyszerre csak váratlanul beállított hozzám.

Arccából lathattam, hogy valami fontos közlenivalója van, de nem állt vele mindjárt elő. Nagyon komoly képpel fujta a füstöt a cigarettából, amelylyel megkínáltam, s lábait keresztbe v. tve es karjait összefonva úgy látszott mintha várná, hogy megszólítom:

— Mi lett téged Pista?

— Semmi, semmi felelt kitérőleg.

Mert az már ugy szokás, hogy a komoly férfiak akik valami nagy dologra szánták el magukat, kitérőleg felelnek a hozzájuk intézett kérdésekre. Nem illik az embernek dicsekedni a hőstetteivel, amelyeket még csak elkövetni félt.

De sokaig nem állta ki, végre mégis kippattant belőle.

— Valamit mondanék, bátyám, de csak a legnagyobb titokban.

— Valami komoly dolog?

— Lovagias ügy felelt a fiu.

— Mi a manó! Hát hol keveredtél bele?

— A kávéházban.

No ezt gondolhattam volna. Az ilyen ifju urak lovagias ügyei rendszerint a kávéházban készülnek.

— Hát csak add elő Pista, ha már benne vagy — biztattam a fiut.

— Ugyis tudtam, hogy csak ezt a kis biztatást várja. Ő aztán elő is adta.

Hát ugy történt, hogy biliárdoztunk Csonka Elemérrel, Kaldor Muki pedig mindig belebeszél a karambol partiba. Oda állt a hátunk mögé s tanácsokat osztogatott; pedig a kis kutya sem kerte rá. Egyszer aztán mellbe találta lökni Pista a dákóval. Hisz az embernek nincs hátul szeme, hogy ott is lásson. Arra aztán Kaldor Muki rákiáltott:

— Marha!

— Hát mit lábatlankodol itt a sarkamban! mondta neki Pista. — eredj a pokolba!

De Csonka Elemér azt mondta, hogy ez nem elég, a becsület többet kíván. S a fiuk akik ott voltak, mind ugy vélekedtek, hogy ezt nem lehet abban hagyni, mert a becsület a legdrágább a világon.

S cognacot hozattak és leültek tanács-

fennálló alkotmány szerint mind jogtalanlanná lett, elképzelhetlen gyengeség volt tehát már 1867-ben, mihelyst az alkotmányos korszak megkezdődött és ismét 1869-ben s azóta mindig az, hogy Magyarország elvitázhatlan jogait nem érvényesíti a kormány és függőben hagyja a provizóriumot.

De ép oly nehéz elképzelni azt is, mikép lehessen kétségbe vonni elvileg Fiumének, mint a magyar koronához kapcsolt külön testnek az egyszerű municipális önkormányzatot felülmúló jogát, a mi nélkül csak oly municipium lenne, mint bármely más.

E jog nem terjedhet odáig, hogy a magyar országgyűlés által hozott törvényeket érvényen kívül helyezhesse Fiume, s az a statutum, mely a separatum corpus-ban fennáll, bár a 127. §. szerint nem módosítható Fiume hozzájárulása nélkül, de e statutumban nincs fenntartva Fiumének joga oly magyar törvényeket felülbírálni, melyek nem ütköznek a statutum által felkarolt jogokba, sőt a kormányzék, mely Fiume autonómiájának egyik alkotó része, az 1870-iki s most is fennálló provizórium szerinti törvényhozási tekintetben a budapesti közös országgyűléstől függ.

Habár ez így van, de mert Fiumében még provizórium uralkodik, az okosság semmi kigondolható nemével nem igazolható az, hogy a kérdés kiélejtésének és a megszokott eljárás mellőzésével, a mely más magyar törvények életbeléptetése ellen nem keltette fel a fiumeiek közérzetét, épp akkor törje be öklével az ablakot a kormány, mikor ugyanis már megsértette Fiume jogát azáltal, hogy a kormányzó állást mely a separatum corpus történelmi jogaihoz tartozik, régóta betöltetlenül hagyta, s e mellett csak felbőszíteni van bátor-

sága a fiumeieket, de a provizóriumot megoldani az 1776. óta létezett s a kényuralom által el nem törölhető jogok értelmében, bátorsága nincs.

Egyszóval, az ügyetlenkedés és tapintatlanság netovábbjával állunk szemben, mintha csak keresve kereste volna a kormány azt, mikép szerezhetné hazánk területén még több ellenségeket számunkra?

Kossuth Ferencz.

BELFÖLD.

A delegációk megnyitása. A királyi beszéd, mely a delegációk megnyitására fog elhangzani, mint értesülünk, rendkívül békes hangú lesz és különösen bangsulyozni fogja azt, hogy a hármasszövetség erősebb, mint valaha volt. A külügyi expozé, amelyet jövő szombaton mond el a közös hadügyminiszter a külügyi albizottságban, Magyarországra nézve külön, bizelgő nyilatkozatot fog tartalmazni, amely a német császár budapesti látogatásáról szól.

A gyulai mandátum. A békes-gyulai függetlenségi párt tegnapi nagy ovációt rendezett Bartha Miklós tiszteletere, ki a múlt évi beszámolója óta nem jött a kerületbe. Bartha Miklós holnap reggel utazik Gyulára nagy kísérettel. Tarsaságában lesznek Polónyi Geza, dr. Holló Lajos, dr. Várossy Gyula országgyűlési képviselők, kik Bartha programbeszédét után szinten fognak a választókhöz beszédet intézni.

A hadügyi költségvetés Bécsből jelentik: A hadügyi költségvetés, melyet az idén a delegáció elé terjesztenek, a N. W. Tábl. szerint megkezdődött némely, régóta óhajtott újításnak megvalósítását, de ezek nem mennek túl ama lassankint emelkedő követelések keretén és mértékén, melyet az osztrák-magyar hadügyi költségvetés a szervezeti és technikai haladással kapcsolatos évtizedek óta felmutat. A rendkívüli követelésekről való lemondás úgy lesz lehetséges, hogy a katonatiszti és katonai hivatalok fizetések rendezésének és az új tábori agyuk beszerzésének kérdését épp oly egyszerűen, mint olcson oldották meg,

de jól lehet a magyar kormány ellenkezése miatt a katonatisztek fizetésének felmérését el kellett napolni, másrészt bevettek egy tételt az altiszti szolgálati díjak fölemelésére és szabályozására, a szolgálati időn túl szolgáló altisztek állásának állandósítására. A hadügyi kormány mar évek óta foglalkozik a legfontosabb altiszti kérdések megoldására vonatkozó tanulmányokkal, a kormánynak annyival inkább kell foglalkoznia a hivatásos altiszteknek, vagy legalább huzamosabb idő óta szolgáló altiszteknek a hadsereg részére való biztosításával, mert az ily elemek hiánya nagyon is érezhető volt, ezen a hiányon most a hivatásos altisztek erköcsi és anyagi helyzetének konszolidálásával akarnak segíteni. Az osztrák delegáció jövő kedden delben tartja megnyitó ülését.

Zichyék veresége. Mi reméltük, de hogy Zichy Nándor ur ó aranygyapjas kegyelmessége hitte volna, azt kötvé hisszük. Megérni ezt! A kath. autonómiai választásokon a néppárt kisebbségben maradt! A mi benső viszonyainkra nézve egyelőre ez nagyobb esemény, mint Badeni tegnapi beszéde, mert ama jogos reményt kelti föl, hogy a felekezeti alapokon álló pártok állandó és biztos talaja nincsen. Ez nagy horderejű dolog. Megnyugtathat mindenkit, hogy felekezeti pártok Magyarországon nem életképesek. E tanulságot ne csak azok jegyezzék meg maguknak, akik felekezeti jelszavak alatt izgatnak, de azok is, akik azt szeretik hirdetni, hogy a közjogi elvek szerint való pártalakulások ideje Magyarországon lejárt. Erőt ad ez és biztatást a kitartáshoz nekünk, de Zichyék számára a közeli elmulás gondolatát termeli. Mindig muló jelenségnek véltük a néppárt keletkezését és a mai nap tanulsága e nézetünket megerősítette Zichy Nándor mellett ma még kisebb-eg nyilatkozott, ha felekezeti pártállása mellett megmarad, lesz idő, mikor egyedül fog maradni.

KÜLFÖLD.

Lefelé. Bolgár Ferdinánd valamikor igen fenn hordta az orrát, de ujabban aligha nem alább hagy a dölyffel, kiváltképp ha megolvassa, mennyire elfordult tőle még az orosz közvélemény is. Az orosz lapok az utóbbi időben feltűnő hidegen irnak Ferdinándról és kimé-

kozni. S mikor Pista megitta a negyedik pohár cognacot, észébe jutott, hogy Kaldor Muki a múlt héten, a Micziék zsurján is mindig ott izgá-gódott körülte s egészen kiszorította őt Miczike mellől. És mikor az észébe jutott, akkor fölkiáltott:

— Megölöm azt az embert.

Ott mindjárt kiválasztott két segédet a pajtasai közül és Kaldor Muki is kiválasztott kettőt, s a négy segéd bement a szepareba, ahol folytatták a cognacozást, azután sherryt hozattak.

Pista pedig elment a táviró hivatalba, hogy pénzért sürgönyözön haza, mert az ily lovagias ügy elintézése átkozottul sok pénzbe kerül. A segédek már harmadnapja egyre isszák a sherryt és a cognacot s azóta lépést sem mennek gyalog, hanem reggeltől estig mindig fiakeren.

Nagyon komolyan beszélt, mint az olyan emberhez illik, aki teljesen át van hatva a dolog fontosságától.

— Látom, Pista fiam, mondtam neki — hogy az ügy igen komoly csak azt volna jó már most tudni, hogy a segédek meddig szándékoznak meg cognagozni és koczikázni?

— Holnap befejezik az utolsó jegyzőkönyvet, szölt mély rezignációval, s aztán nem tudom, bátyám, lát-e még többé, azért jöttem elbacsuzni.

— No, no, egy kis karcolás...

— Harczéptelenségig megy.

— De bandage-zsal?

— Nem tudom.

Napoleon nem mehetett nagyokb elszánt-sággal a waterlovi ütközetbe.

— En készen vagyok mindenre. De ha úgy fordulna a sor, hogy valami vezetes eset bátyám, ért engem?

— Értelek fiam.

— Bátyám megmondhatja Micinek... Seregélyi Micinek, hogy utolsó leheltemig...

— Jó, jó meg fogom mondani.

Nagyon elrekenyűlt s szorongatta a kezemet. Magsajnáltam szegény fiút.

— Hát nem lehetne ezt a ti dolgotokat elintézni, Pista?

— Nem lehet, bátyám, semmiképp sem lehet. — A becsület, bátyám... Meg Micike is, — Nert tulajdonképp az igazat megvallva, ez az egész párbaj Miczikéért történik. — Érti bátyám? — Egyikönknek el kell pusztulni

— Ertem, Hogyne érteném? — Hiszen nagyon természetes. De hát apádnak mit moadjak.

Büszkén fölvetette fejét.

— Apám is meg fogja érteni, hogy mit kívánt a becsület.

Nagy szó az a becsület. Mi vének magunk is mennyi ostobaságot elkövetünk a becsület nevében, — Hát még az ilyen gyerekek?

Meghatottan elbacsuzott:

— Amit mondtam, az a legmélyebb titok bátyám.

— Természetesen.

Délután találkozom egy ismerőssel s az megállit:

— Gondold csak, a Tihanyi Marcsi fia, az a szegény gyerek.

— Nos, mi történt vele? — kérdeztem ijedten.

Holnap parbajt viv. De ne add tovább. Nekem elmondta a legmélyebb titokban: Valami diszkret természetű ügy. Valami hölgy forog szobán.

— Hümm

Később még egy másik ismerőssel találkoztam. Az is ugyanazt újságolja egész felháborodással:

Nem kellene megengedni, hogy ilyen gyerekek koczkára vessék életüket. Nekem ugyan csak titokban mondta el.

— Nekem is. De ne aggódjál, nem lesz semmi baja.

Estefelé bemegyek a trafikba szivart venni. A trafikos kisasszony busan ül ott: s úgy veszem észre, — mintha a szemét törülgetné.

— Mi baja, Zsófiika?

Egy darabig nem akar vallani, hanem aztán kiváltképp, miért busul. — Az a szegény fiatal Tihanyi ur holnap párbajt viv életre-halálra.

— De ne tessék senkinek szólni, nekem csak titokban mondta el.

— Magának is?

A leány megütöközve emelte fel fejét

— Miért nekem is!

— No csak úgy gondoltam, mert az ilyésmi nem szokás elmondani, főképp...

Erre a »főképp«-re még erősebben kezdte törölgetni a szemét s megfogta a kezemet hogy ne mondjam tovább.

letlenül leplezik uralkodását. Legutóbb a moszkvai Ruskija Wiedomosti ir csinos kritikát a szófiai állapotokról. Izeltől a cikkből a következőket adjuk: „Ferdinánd fejedelem országában sohasem élvezett valami nagy népszerűséget. Pompával, fényvel övezve, hamisítatlan keleti formások közepette, — sohasem sikerült neki az, hogy a bolgárok szívéből elenyésztette szerencsétlen elődjének, Sándor battenbergi fejedelemnek emlékét. Volt azonban oly időpont is, amikor ő is közel látszott lenni a czélhoz, hogy hősiként tűnjék föl. Akkor volt ez, mikor Sztambul megbukott és a törvényesség és szabadság új korának kellett volna kezdődnie. Ez a népszerűség azonban igen mulónak bizonyult. — Ferdinánd nem sokáig maradhatott a színpadon és Stoilov kormánya is kevés hasznára vált. Sztambul alatt a fejedelem személye teljesen háttérbe szorult. Az egész gyűlölet és elégtelenség, a melyet Sztambul kényuri kormánya a népben felidézett, elsiklott a fejedelem felett és a diktátorra esett. Most azonban egész másképp állnak a dolgok. — Mindenki tudja, hogy Stoilov csak engedelmes eszköz a fejedelem kezében. — Természetes köteleménye ennek az, hogy a kormány intézkedései által szított elégtelenség főképp a fejedelem ellen irányul.

A német birodalmi gyűlés egybehívása: A német császár rendelete a birodalmi gyűlést e hó 30-ára egybehívta. Németországban nem nagy örömmel néznek a birodalmi gyűlés ez ülésszaka elé, mert előre láthatólag nagy kiadásokat fognak megszavazni a hadi tengerészet fejlesztésére. — Ezzel a császár akarata fog teljesülni. Várakozással néznek másrészt a katonai büntető törvény reformjának sorsa elé. Senki sem tudja előre, mi lesz a javaslatból, melyet a szövetségtanács sem fogadott mindjárt el, hanem bizottsághoz utasított.

Konfliktus monarkikiánk nagykövetsége és a porta közt. Konstantinápolyi nagykövetségünk és a porta közt legújabbán differenciák támadtak, amelyek komoly következzéssel járhatnak. A differenciákra Mersina kisváros kikötő város török helyi hatósága adott okot, amely Brazzafoli osztrák-magyar Lloyd ügynököt arra a pusztára és alaptalan gyanúra, hogy örmény politikai üzelmekben vett részt kiutasította. A porta még a reklamázió előtt sajnálkozását fejezte ki a konstantinápolyi nagykövetségnek és közbelépését helyezte kilátásba. Barazzafol mindazonáltal arra kényszerítették, hogy Alexandriába hajózzék. Amikor pedig a porta engedélyével visszatért Mersinába érkezésekor a hatóság emberei az osztrák-magyar lobogó és a szerződés szerű konzulátusi védelem figyelmen kívül hagyásával letartóztatták és tetleg bántalmazták. A hatóság emberei ez alkalommal kijelentették, hogy a kormány parancsára járnak el. Az osztrák-magyar nagykövetség energikusan tiltakozott ez ellen és azt kívánta, hogy a nagykövetség képviselőjének belevonásával vizsgálatot indítsanak. A porta hajlandóan nyilatkozott a megfelelő elégtelre, — eddig azonban nem teljesítette az ígértét. A portának ez a rendesen tapasztalható passiv ellenállása szükségessé tette, hogy konstantinápolyi nagykövetségünk energikusabb eszközökhöz nyuljon. A Leopard torpedó cirkáló Kandiából már is Mersinába rendelték, hogy az oda való konzult és a keresztényeket megvédje. Ugy látszik azonban, hogy még ez az intézkedés sem volt elegendő arra, hogy a mersinai helyi hatóságot vakmerő jogalanságának tudatára hozza, a portát pedig elégteladasi kötelességére rábírja. — Ennek következtében még erősebb eszközök alkalmazására lesz szükség. Baró Calice, konstantinápolyi nagykövetségünk már igen komoly lépéseket tett és kijelentette a portának, hogy a tőle megszerzett huzavonát ezáltal nem fogja eltűnni. — Együttal a konzuláris bírskodás dolgában is tett reklamáziót. Ismételtel kijelentette, hogy ha a porta nem ad sürgős elégtel, Ausztria-Magyarország a legelősebb rendszabályokhoz nyul, amire a többi nagyhatalom már beleegyezését is adta.

A helyzet Ausztriában.

Az osztrák képviselőház elnapolása. Az osztrák képviselőházat — mint az ausztriai lenyel lapok jelentik — december 10-én elnapolják.

A nyelvrendeletek. Az osztrák képviselőház tegnapi ülése alatt, közvetlenül Badeni beszéde után, az ifju-csöhek s a konzervatív cseh nagybirtokosok klubjának végrehajtó bizottságai kérdést intéztek a miniszterelnökhöz a beszédére vonatkozólag és pedig legelőször az iránt, hogy miért nem közölte velük előzőleg a beszéde tartalmát; azután pedig, az iránt, hogy ez általa bejelentett kiegyezési kísérleteknek van-e ajajuk s a kormány abban az irányban kezdett-e már egyik vagy másik párttal tárgyalásokat. Hír szerint — mint a N. Fr. Pr. jelenti — Badeni kijelentette, hogy a nyelvrendeletekre vonatkozólag újabb tárgyalásokba nem bocsátkozott senkivel sem, s hogy beszédével csakis a kormánynak arra való jó szándékát akarta dokumentálni, hogy hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni. Ez az oka annak is, miért nem tudatta a két klubbal előre beszédének tartalmát. A két klub vezetősége abban megnyugodott. Azt is beszéltek, hogy a december közepén egybeülő sseh tartománygyűlés majd saját iniciatívájától fog a nyelvkérdéssel foglalkozni.

Az alsó ausztriai tartománygyűlés egybehívása. A Wiener Zeitung mai száma egy császári patenst közöl, melylyel az alsó ausztriai tartománygyűlést nov. 20-ára egybe hívatták. Az osztrák miniszterelnök tegnapi beszéde nevezetes fordulatot jelent az osztrák obstrukció történetében. Különösen két része a beszédnek ragadja meg a figyelmet. Az egyik az a kijelentés, hogy a Badeni kormány nem tűnik el egyhamar uralmanak árnyékvilágából, tehát az osztrák kabinetválságról szóló mindeo hír m. rőben alaptalan és semmis. — A másik kijelentés pedig a visszavonulás útját mutatja az eddig követett politikai irányzatától. Baden nagy önmegtágadással beismerte az elkövetett hibát, ismételtel meghódol a német törzs jelentősége előtt s igéri határozottan, hogy keremni fogja a kiegyezés módját a csehek es németek közt, csak egy kis fegyverszünetet kér, természetesen a provi órium letárgyalásáért. Badennek nyilván az a szándéka, hogy — amit a kezdet kezdetén kellett volna cse-

kednie — Cs-hország két felekezetére s a cseh tartománygyűlésre hagyja a nyelvkérdés körül folyó harcot és aztán a törvényhozás útján rendezze a kérdést. Csakhogy a németek nem adják meg a kért fegyverszünetet, nem teszik le a fegyvert, a míg Badeni tényekkel nem igazolja békés szándékait, tények alatt a nyelvrendeletek visszavonását értvén. Az obstrukció máris sikert aratott, mert teljesen megpuhította a kormányelnököt, aki máskacs elhátározással provokálta a harcot, azonban a németek most már a teljes diadalnál akarnak megállni. Egyelőre tehát a politikai helyzet Ausztriában bizonytalan marad és nálunk sem tudni bizonyossággal, hogy mit hoz a jövő.

A központi Fröbel-nőegylet ünnepe.

— Budapesti levél. —

nov. 14.

A magyarországi központi Fröbel-nőegylet ma délelőtt 11 órakor szép ünnepet ült Bajza-utcai épületében. Huszonöt éves jubileumát ülte meg Rosenzweig-Sapbiri Sarolta né, az egyesület nagyérdemű elnöknőjének, a ki negyedszázad óta áll a humánus intézet élén és fáradhatatlan tevékenységével a gyermekkerteket igazi virágzásra segítette. Az intézeti közgyűlésterme zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. Képviselve volt a közoktatásiügyi miniszterium, a fővárosi tanács és az óvó-intézetek, tanítóképezdek valamennyi kategóriáját. Ott láttuk továbbá:

Nagy Gábor, miniszteri tanácsos, Gelléri Szabó János, Péterffy Mihály kir. tanácsos, Neményi Imre tanfelügyelő, Szabó Károly VI. elöljáró, Amtmann Géza tanácsjegyző, Bacan fapári Villmann Pál szerb konzul, K. Jónás Ödön orsz. gy. képviselő. Képviselve voltak azonkívül a nőképző egyesület Emich Gusztávné vezetése alatt Grutz Albertné, Darázs Albertné és Szigthy Gyuláné által, a pesti izraelita nőegyletnek csaknem egész választmánya Herol Antalné alelnök vezetése mellett, a kisdudnevelők orsz. egyesülete részéről György Aladár, a Mária Dorothea egyesület küldöttsége Herich Károlyné vezetése mellett, az országos izraelita tanítóegyesület, az Eötvös alap, a budapesti tantestületi népnevelők egylete, a fővárosi szegénygyermekkert egyesület, az V. ker. kisdudóvó egyesület.

Dr Verédy Károly kir. tanfelügyelő nyitotta meg a diszülést rövid beszéddel, azután küldöttség ment az ünnepeleért a kit megérkezésekor zajos éljenzéssel fogadták s a ki az elnöki emelvény főhelyét foglalta el. Mellette ült Hügler Jánosné az egyesület pénztárosa és Kaunders Manoné az egyesület ellenőre, a ki szintén ma töltötte be egyleti működésének huszonötödik évét. A választmány hölgyei rendkívül nagy számmal voltak jelen, köztük Csillag Teréz, a nemzeti színház bájos művésznője.

Az orációk hosszú sora következett ezután.

Elsőnek Ábrányi Emil olvasta föl nagy hatású Prologját, a mely könnyekig meghatotta a hallgatóságot. A költő a gyermekker jérőit adott képet, a hol a jövődő világ játszik s a hol e porban játszó apróságok közt talán a jövő korszakok egy új Demosthenesze, új Newtonja, új Napoleonja lap-pang.

Az után a gyermeknevelők fontos misszióját magasztalta és áldást kért a nemes főkertészre, a ki huszonöt éve apolja gyöngéd szeretettel a zenge kis plantákat. A prolog végén perczig tartó tüsssal ünnepelelt a költőt és a Fröbel-egyesület elnöknőjét.

A közoktatási miniszterium nevében Axamety miniszteri tanácsosné a főváros nevében Rózsa-völgyi Gyula tanácsnok, a választmány nevében Jónás Ödön orsz. képviselő, a tanító egyesületek nevében Seres Sándor igazgató a kisdudóvó egyesületek nevében György Aladár üdvözölte a jubilanst.

Felolvasták Wlassics Gyula mi

niszternek az ünnepelthez írt üdvözlő levelét is s egész sereg bokréta és koszorút halmoztak föl az elnöki asztalon.

A választmány pompás ezüstkoszorút adott át szeretett elnökének. Igen kedves és meghatározó jelenet volt, amikor az egyesület négy fővárosi óvodájából egy tucat 4-5 éves kis fiú és leány az elnök elé vonult és verszékben gratuláltak a kedves, jó aszónynak, a gyermekek védangyalának.

A jubileum emlékére Rosenzweig Saphir Sarolta nevére ezer forintot alapítványt tett a választmány s az erre vonatkozó díszes okmányt pompás könyvben nyújtották át neki.

K a n d e r s Manonét az egyesület buzgó ellenőrének szintén melegen üdvözölték, a többiek közt W l a s s i c s Gyula miniszter, aki elismerő levelet intézett hozzá, a választmány pedig ott Kandersneknek egy szép ezüst tálcát nyújtott át emlékül.

A szép ünnepet déli fel 1 órakor az övöképző leánynevelődékek kardala fejezte be:

W l a s s i c s Gyula vallás és közoktatásiügyi miniszter R o s e n z w e i g Saphir Sarolta úrnőhöz, a Magyarországi központi Fröbel Nőegylet elnökéhez 25 éves jubileuma alkalmából a következő levelet intézte:

Nagyságos Asszonyom! Örömmel értesültem arról, hogy Nagyságod folyó hó 14-én ülte meg 25 éves fordulóját annak, hogy a magyarországi központi Fröbel nőegylet ügyeit intézte.

Ez egyesület, mely a kisdidnevelés szolgálatában tölti be magas szociális hivatását, az eleje tűzött cél megvalósítása érdekében mindenkor küzdve munkálkodott Nagyságod egész lényét az egyesületnek szentelte és büszken számíthatja érdemei közé a vezetése alatt intézmény felvirágzásának és fejlődésének kétségtelen tényét.

Midőn Nagyságodat működésének 25 éves ünnepéje alkalmából őszintén üdvözlöm, kívánom, hogy a gondviselés meg hosszú időn át engedje élvezni faradozásának gyümölcsét. Tisztelettel W l a s s i c s s. k.

Ujdonságok.

* **A nagytemplom megnyitása.** Tegnap dé. e. volt, egy feleztendő építkezési szünet után az első istentisztelet a remekül újalkított ev. ref. nagytemplomban. Sugar tornyai már hónapok óta megfődvén hirdetik a nagy munkát, mely benne foly, aranyozása, festése egyaránt kellesz szemnek, mindössze egy dolog hiányzik róla még mindig, a világharító. Falai színtelen új mezt öltöttek magukra, sárgasbarna festésük kellemesen hat a szemre és a lelkre egyaránt. — Ablakai, ajtóit, karzatait új fenyrt kaptak a kitatarozással, de legfőképpen megváltozott benne és körülte a dolgozat. Az eddigi tegla, süppedekes burkolat helyett belül sárgával váltakozó barna színű keltami lapokkal van burkolva, kívül pedig faragott terméskő szegélyezi terrorsát, amelynek szintjét aszfalt burkolat fedi. — Elűntek a régi faleposok, hogy helyet adjanak a terméskőnek s hirdessék már kívülről, hogy közikla a hit, melynek e magas szociális épület otthona. Reggel 9 órakor, mikor megkondult a Rakoczy harangja, ezrel törkedtek a hívők a megújított szent egyház felé s foglaltak helyet padjain, csakhamar zsúfolásig megtöltve azokat, sőt elfoglalva a körültek lerakott egyes székeket is. Nemsokára megzendült az orgona s a hívők elkezdtek a 37. dicséretet, segít-egül híván a Szent Lélek Isten, mely után az «Im békültünk nagy örömmel» éneklése következett, ennek vezetője pedig D i e s ő f i József lépett a szószékre s megőtte is meglepetéssel hallott gyönyörű imában kerte a Mindenhatót, legyen hűveivel e megújított templomban is, halat adva, hogy megőtte az e g y h a z a t, hogy megőttáta e templomot s áldást kerve mindazokra, akik e nagy mű létrehozásában akaratlan, buzgalommal és cselekedettel részt vettek. Ezután a XLII. zsoltár 3. verse alapján emlékedett a templomról, annak szük-

ségéről, a hitről, mint olthatatlan szomjúságról az Isten után, hiva mindenkit a megújított templomba, hogy aradjon szét közöttük a gyülekezete s tanuljon meg az áhitattól hinni mindenki, aki még meg nem tanulta, vagy azt elfelejté, utána pedig még egyszer áldást kert a templomra, az egyházi előjáró-ágokra, a városra, a foiskolára, a királyra, a hazára, összesen és egyenkint egyaránt. Leírhatatlan az a meghatottság, az a szent érzés, amelyet ezek az imák s ez a remek beszéd abban az ezerekre menő gyülekezésben keltett, ugy éreztük, mintha régi szívvel léptünk volna be a megújított házba, mint azt Dicsőfi imájában mondta, de újjal jöttünk volna ki. — Az istentiszteleten ott láttuk meg Kiss Áron püspököt, Mitrovics Gyula lelkészt, Simonffy Imre kir. tan. főgondnokot, Szinay Gyula gazd. szakk. elnököt, O. Vég János algondnokot, Hody Béla főigazgatót, Csutoros Albert és Békely Lajos lelkészeket, Kertész János, L. Nagy Balint, Stahl Géza, Szilágyi Balint, Tóth Béla építész, stb. presbitereket, Abraham László t. főügyezt, stb., stb. Az orgonajátékot és előnéklést Nagy András az új ev. ref. kántor teljesítette előismerésre méltó sikerrel.

* **A Rickl-féle telek megvétele.** A szeptemberi városi közgyűlésre tudvalevőleg ki volt tűzve a névszerinti szavazás a Márku-né Rickl Gizella-féle teleknek személerakodó hely czéljaira leendő megvétele felett, azonban a közgyűlés nem volt határozatképes mivel a tagok abszolút többségének kellett volna részvételük. Ennek fogva, mint a polgármesteri hivatal tudtja, a kérdésnek előző éve a novemberi közgyűlés napirendjére ugyanezzel a feltétellel szintén kitűzött.

* **A szegénységi bizonyítvány.** A belügyminiszter több esetből kifolyólag arra figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy ezentúl a szegénységi bizonyítványok kiadása körül nagyobb szigorral járjon el, mivel eddig többen illetékellenesen jutottak ehhez az igazolványhoz. Utasítást ad arra nevez, hogy jövőben csak teljes vagyontalanság kétségtelen beigazolása után állítsanak ki ily fajta bizonyítványokat.

* **Esküvő.** Tegnap esküdtök örök hűségét városunkban, Kun Jenő pusztacsesedi gazdálkodó Bernáth Jenő vállalkozó szép és bájos leányának Irénnek. Az esketési szertartást Krausz Vilmos főrabbi végezte.

* **Iskolai hangverseny.** Szotyori Nagy Karoly magán zeneakademiájában mint az illetékes helyről értesülünk, a második nyilvános zeneakadémiai hangverseny e hó 24-én tartatik meg, műsorát később fogjuk megállapítani. Adtíz is ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

* **A tanári kör alakuló gyűlése.** Szombaton f. hó 13-án kezdte meg a dehr. tanári kör ezidei működését. Mindenekelőtt tisztikari választották meg, melyre a f iskolai évben nem csekély feladat vár, mivel az országos tanáregyesület Debreczenben tartandó nyári közgyűlésének előkészítése ugyancsak sok munkával fog járni. A kör különben meghagyta régi tisztikarát u. m. elnöknek D o e z i Imre ref. főgim. igazgatót, alelnöknek C s e r h a l m y József piarista gimn. igazgatót pénztárnoknak H a r m a t h (Gergely) főrealisk. tanárt, titkárnak K a r d o s Albert főrealisk. tanárt, egyszersmind kiküldött egy bizottságot, az orsz. tanáregyesület nyári közgyűléséhez kezeje meg az előmunkálatokat s a melynek t a g j a i a tisztviselőknél kívül F a z e k a s Sándor, S i n k a Sándor és dr. S z a n t o Sámuel. A gyűlés idejének legnagyobb részét K a r d o s Albert előadása foglalta le, aki ramutatóan a tanárok szolgálati viszonyainak rendezetlenségét főkepp három sérelmes pontot fejtegetett. A sérelmek elsője abban áll, hogy a tanárcél elzárva az igazgató által vezetett minősítvényi táblázat, második az a C s á k y-féle rendelt, mely megnehezíti, illetve megnehezíti a tanárnak a hírlap-zerkesztést s a harmadik és legfőbb sérelmet pedig abban a rendeletben látja, melyet Wiassics miniszter csak a napokban adott ki s a melylyel egyszersmindkorra eltiltja a tanárokat mindenféle pénzügyi állástól vagy tisztségtől. Az előadó követeli mind e sérelmek orvosla-

sát s a gyűlés egyhangulag hozzájárult az ily értelemben fogalmazott határozati javaslatokhoz, melyek fel fognak terjeszteni az országos tanáregyesület igazgatóságához.

* **Eljegyzés.** H a l m a g y i József, a Lusztig és Halmágyi cég belfagja eljegyezte Mittelmann Herman ur leányát J e n i e Kissasszonyt Ungvárotról.

* **A lelkiismeret.** Rosz fát tett a tűzre V é g h Imre kéményseprősegéd a múlt hónapban Nyiregyházán. Ott volt szolgálatban és egy segédvárosának börtöndjébe feltörve, abból 5 forint készpénzt, egy ezüstórát s két ezüstgyűrűt kilopott. Az értéktárgyakat zálogbacsapta, s a kapott pénzt a lopott pénz elverté. A kellemetlen lakótárs ezután rövid idő múlva hazajött Debreczenben lakó szüleihez, de itt lekiismerete nem hagyott nekvuytgot. Folyton nyomta lelkét elkövetett bűne ugyannyira, hogy nem tudta tovább elviselni és ma reggel beállított a II. kerületi kapitánysághoz s ott bevallotta bűnét. A lelkiismeretes tolvaj e szavakkal fejezte be vallomását:

— Nem bánom, akármit csinálnak velem az urak, de én megvalloim, mert nem állom ki tovább a bűn terheit.

A rendőrség a bűnbánót letartóztatta és megindította ügyében a vizsgálatot.

* **Tűzeset az Ondódon.** Szombaton este a debreczeni határban levő Ondódon nagy tűz volt. A Steinfeld-féle tanya, melyet jelenleg S z i l á g y i Gyula bérel, egy lakóház kigyuladt és porrá égett. A tűznek az épületen kívül nagymennyiségű terménykészlet és a bérleti tulajdonát képező összes házi berendezés eszt áldozatul. A kár nagysága még ismeretlen.

* **Iskolák megnyitása.** Tudomására hozzuk az érdekelt szülőknek, gyámoknak, hogy a cser-u czai I-ány és bárány-utczai fi-iskolák Dr. Sarváry Gyula tisztifő orvos ur intézkedése folytán f. hó 18-án, az az csütörtök reggel megnyitottak, a mikor a rendes tanítás is megfőg kezdődni. Az elnökség.

* **Elhunyt úrnő.** Sichermann Adolf dr. helybeli orvos neje sz. Roth Etelka tegnap éjjel hosszas beteg-ég után Szoboszlón e hunyt. Az elhalt fiatal úrnő korai és váratlan halála a talanos és mely részvevett kelte t úgy Hajdu-Szoboszlón, mint Debreczenben.

* **Közkereseti Társaság.** P o l l a c s e k Lajos ifju igyek ő paroslegény néhány társával a napokban közkereseti társaságot alapított a piaci aruk ölsz beszerzésére. A vállalat ma már meg is kezdte működését és egy kofa-sorból egy szak gyümölcsöt elemeltek. A műtétben a cég valamennyi tagja tevékeny részt vett, mindannak diczára a kofak éies zemei észrevették a nemes szandekot s egy közeli rendőr segítségével ő-zefogdostak a tolvajokat. A rendőrség az elfogottakat hazatoloncoltja, egyuttal a közkereseti társaságot feloszlatta.

* **Halálozások.** Vettük a következő gyászjelentést: K o v a c s Lajos és neje N a g y Eszter, valamint gyermekei Imre és Lajos mely fájdalomtól megtört szívvel tudatják a feljebbírt kis leányt, testvérnek és unokának M a r g i t k a n a k folyó hó 14-én d. u. 5 órakor, életének 2 és fél éves korában 6 napi súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves kis halotunk hűlt tetemét f. hó 16-án, d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a N.-Szappanos-u. 429. sz. háznál tartandó szertartás után a Kossuth-utczai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat s jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen. 1897 november 15. Áldás és béke lengjen a korán elhunyt hamvai felett! — Egy érdemekben dus polgárt temetnek ma, a ki negyven éven át látott a piaczon mint kereskedő. Schwarcz Bernát a megboldogult, kit a múlt napokban vittek a közkórházba, mivel agylágyulásba esett és neje, kit a kórság evék óta agyhoz szegezett, gondját nem viselhette. A becsületben megszűlt kereskedőt szombaton este megvallootta a jótékony halál szenvedéseitől. A megboldogult éveken át volt tagja a hitközségi „előjáróságnak, képviselő testületnek

alelőké volt hosszú időn át a chevra-kadisa szentegyletnek. Egyetlen leánya férjhez Galdonyi Mórné Pozsonyban lakik, a hol a férje a Foncier Pesti biztosító társaság titkárja, a ki evekkel ezelőtt Debreczenben is lakott és a helybeli fiatalságnak is kedvelt tagja volt. A megboldogultat ma temetik Szécsényi-utczai lakásából, a Simonffy házból.

* **A piaristák jubileuma.** A jövő hónap 8-án lesz tudvalevőleg 50esztendő évfordulója annak, hogy a piarista rend főnáll. A félézszázados évfordulót a rend az egész világon a hol házai vannak, megünnepli; így Magyarországon is, ahol 24 rendháza van. A legnagyobb szabású ünnep természetesen Budapesten lesz és a kegyes tanítórend igazgatósága nagyban készül a jubileumi ünnepségre, a melynek főrésze a piaristák városi házi templomában fog lefolyni. Az ünnepre melynek programját most állítják össze, meghívják a kormányt, a herczogprimást, a főpapságot, a városi hatóságot s az egyházi férfiakat.

Táviratok

Az Emke új elnöke.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Kolozsvárról jelentik, hogy az Emke tegnapi közgyűlése programmszerűleg folyt le. Beldy és Akosgr eldöntötték, hogy Kolozsvármegye főispánját egyhangúlag megválasztották elnöknek.

A megmaradt Mayländer.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Fiuméből jelentik, hogy a kedélyek az első marmor elmulása után kezdének lecsendesülni s többek közt Mayländer Mihály podeszta tegnapi szavaival a legelőször az elnökség tagjainak jó része követni fogja.

A kubai forradalom.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Havana-ból jelentik, hogy a felkelők a vasutat dinamittal felrobbantották. **12 meghalt**, 27, súlyosan megsebesült.

Dreyfus kapitány ügye.

Bpest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Párisból jelentik, hogy a Figaro tegnapi számában Scheyer Kesztnér iratai közül részleteket közöl s nyíltan bírja, hogy az áruló nem Dreyfus, hanem Rougier tüzérvadásztábornok.

Tiltakozás a kereskedelmi kongresszus ellen.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Mintegy 300 kereskedelmi alkalmazott gyűlt össze tegnapi délután az Andrássy uti 35. sz. utcán, hol Magyar Miklós elnöke alatt tiltakoztak a 7-ten megtartott kereskedelmi alkalmazott országos kongresszusának határozatai ellen. A kereskedők azt fájlatják hogy a kongresszus nem volt elég demokratikus, mert csak beletti jegyekkel lehetett a tárgyalási igrembe jutni és így is az érdekeltek valamennyien képviselve nem voltak. Sőt többen panaszkodtak, hogy bár az elnökséghez fordultak jegyért, kicsinyes ürügy alatt kérésüket megtagadták. A kongresszus ennél fogva nem tolmácsolta az összeség nézetét.

Népgyűlés Budán.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Budán is szervezkednek a munkások, hogy elveiknek híveket, a munkásképző intézménynek pedig támogatókat szerezzenek. Tegnapi délután mintegy 600 munkás gyűlt egybe a budai Szarvasteri vendéglőben és Farkas Lajos elnöke alatt gyűléseztek. A határozatot Dr. Marinovics Jenő képviselte. Czinder Károly fejtegette a párt szervezkedésének szűrést és felhívta a jelenlévőket, hogy csatlakozzanak a munkásképző intézményhez. Ruzicskák a Manó, Horváth Sándor és Balázs István szintén ez értelemben beszéltek, mire egyhangúlag az intézményhez való csatlakozást kimondták.

A kassai pénzverde.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) A kassai pénzverők lefőzték az upesti huszas gyártókat, már 4 év óta oly jól sikerült 20 filléresket hoztak forgalomba, hogy nem sikerült felfedezni. Ez évben azonban az ottani kereskedőknek mégis feltűnt a sok hamis pénz, ennélfogva a rendőrség megindította a nyomozást és annak Kolozsváry István cipész lakásán nagymennyiségű hamis pénzt kobzott el. Kolozsváry megnevezte társát Böszörményi ki Kassán előbb rendőr volt, de most több jövedelemmel bírván, ott hagyta a rendőrséget. Mindketten beismerték, hogy a pénzt gypszmintakkal hamisították.

Millenáris emléklapok.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) A vallás és közoktatási miniszter a millenium emléket megakarja örökíteni a fővárosi és az összes vidéki elemi iskolákban is. Ennélfogva az ezredévi emlékeket valamint a kiállítás megnyitására vonatkozó legfeljebb királyi parancsát együttesen egy íven lenyomatta, s azt az iskolákban kifüggeszteti.

Bánffy és a román izgatók.

Budapest, nov. 15. (A Debr. ered. táv.) Hogy Bánffy és Dezső báró, miniszterelnököknek Serbán interpellációjára adott válasza a román ajku lakosság körében mily benyomást gyakorolt, arról a K. E.-nek a NagySzébenből azt jelentik, hogy a nemzetiségi vezetők a beszéd hatásának ellensúlyozására legközelebb több helyüti gyűléseket szándékoznak tartani, melyeknek helye és ideje iránt azonban, eddig megállapodás nem történt. Hír szerint Egyszerűen az új görög keleti templom felavatásánál, melyhez az ottani pebános ugy a főpapsághoz, mint számos más oláh személyiséghez küldött meghívót, várható ez irányból az első tüntetés. Az ünnepélyes felavatás e hó 20-án lesz.

Ipartestület Debreczenben.

— Saját tudósítónktól, —

Debreczen, november 15.

Sok évi hánykodás és huzavona után végre odajutottunk, hogy elmondhatjuk, miszerint van már ipartestület Debreczenben.

Nehezen ment megalakítása, az iparosok intelligensabb elemei evek hosszú során keresztül bangyaszorgalommal dolgoztak, üléseztek, kapacitáltak, míg sikerült a megalakítás kimondásához szükséges kétharmad többséget az ipartestület eszméjének megszerezni.

Mert hiába biztosít az ipartestület az iparosok nagyrészenek még nagyobb szabadságot mert az ipartestület létesítése eseti — az iparhatóság az iparügyek nagyrészenek elintézését a testületekre ruházza át, hiába beszélte az iparhatóság, a tanács meg maga Baross Gábor egykori kereskedelemügyi miniszter is, hogy az ipartestület nem relléktal a csizmadia és timár ipartársulat vagyonára, ez mind nem volt képes az ipartestület létesítése iránt tlapált halvéleményeket eloszlatni.

Az első kísérletet 1889-ben tették meg, ami azonban sikertelen volt — mert az intézők nem tudták a szükséges többséget összehozni.

Közben aztán egymásután alakultak meg ipartestületek a vidék nagyobb városaiban, — Hajdumegyében a Hajdúvárosok ugyancsak konzervatív lakossága szintén nem zárkozhatott el az ipari haladás emő első elmaradhatlan kellékének létesítése elől ugyannyira, hogy még Balmaz Ujváros is meghódolt az ipartestület eszméjének. Csak Debreczen a nagy kulturvaros állt mereven ellene a kereskedelemügyi miniszter többszöri sürgetésének, miközben megtörtént például oly ironikus eset is, hogy néhány kérdésben a Balmaz ujjvárosi ipart. az ittenihez fordult, amit Boczkó főkapitánynak azon megokolással kellett visszaküldeni, hogy ezimzett ismeretlen.

Ez év tavaszán újra megindult a mozgalom, a mar egyszer kudarcot vallott eszme reaktiválására és ezúttal siker koronázta az igarosok hangadó köreinek munkálkodását, a

meenyiben 1475 képesített iparos közül 995-en aláírták az ipartestület megalakítására vonatkozó kérvényt. Erre az iparhatóság hivatalból kimondotta, hogy Debreczenben az ipartestület megalakult és közgyűlést hívott össze a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztendő alapszabályok kidolgozására.

E közgyűlés tegnap délután tartott meg a városháza nagy tanácstermében Boczkó Sámuel főkapitány elnöke alatt.

A gyűlés iránt iparos körökben élénk érdeklődés mutatkozott, Hatszázra lehetett tenni azok számát, akik tegnap a városháza tanácstermében megjelentek.

A gyűlés lefolyása a következők voltak:

Pontban 10 órakor Boczkó Sámuel elnök megjelent a teremben s a gyűlést megnyitva s az egybegyűlteket üdvözli és a tárgy komolyságára való tekintetből higgadságra inti. Majd ismerteti a gyűlés egybehívásának okát, amely tudvalevőleg az, hogy 1475 debreczeni iparos közül 995-nek aláírására az iparhatósága az ipartestület megalakultát kimondotta. (Eljenzés.)

Eklí Gábor az iparkamara által összeállított névsort hiányosnak mondja és a legjobbnak tartaná, ha most szavaznának.

Boczkó elnök (közbevág.) Ez nem tartozik ide.

Eklí tovább beszél, mire elnök megvonja tőle a szót.

Dr. Boldizsár előadó állott fel ezután és ismerteti a gyűlés célját, majd előadja, hogy egy alapszabály tervezetet már el is készített az iparhatóság és azt tárgyalás végett a gyűlés elé terjeszti. (Eljenzés.)

A közgyűlés megkezdi az alapszabályok tárgyalását s az első 3 szakaszt változatlanul elfogadja.

A negyedik paragrafusnál Kurucz Miklós szólalt fel.

— Nem igaz az, hogy a többség aláírta volna azt az irást, mert...

Elnök: Tessek a paragrafushoz szólani. Elfogadják-e, vagy nem.

Kurucz Miklós újra belefog a beszédbe.

Nem igaz az, hogy a többség...

Elnök rendreutasítja és megvonja a szót.

Dr. Boldizsár Kálmán tovább folytatja az alapszabályok felolvasását, melyet a Serly Ede, a Vetéssy Béla és Szántó Győző kisebb módosításaival elfogadnak.

Ezután még Serly Ede mond közzévetet az elnök főkapitánynak, a gyűlés vezetése ért a mivel a napirend egyetlen pontja az alapszabályok elkészítése és a közgyűlés tárgyalta az elnök kijelentéven, hogy az elfogadott alapszabályok jóváhagyása vegett a kereskedelemügyi miniszterhez fognak felterjeszteni, a közgyűlést berekeszti.

Az iparosok a gyűlés után lassan oszlatodni kezdtek, azonban az előcsarnokban és a városház környékén apró csoportokra oszlatodva még sokaig tárgyalák a törzentekeket s késő délután már mikor a kisebb gyűlés elnöke is elérkezettnek látták a hazamenést.

Az ipartestület megalakulása sokat fog lendíteni az itteni iparosok helyzetén, a mostmár a testület vezetőire vár a feladat, hogy az iparosok maradi elemeivel megkedveltessek és megszerettesek e nagy munkával létrehozott intézményt.

IRODALOM

Az Ország-Világ karácsonyi ajándéka.

Kedvet és népszerű széprodalmi hetilapunk nehéz feladatra vállalkozott. Olyan karácsonyi ajándékot akar adni olvasóinak, a milennel szeprodalmi lap nem kedveskedett híveinek. S ebben a nagy munkában segítségére voltak a magyar irodalom jelesei, úgy, hogy a nagy munka, amely egy képes, díszesen kiállított irodalmi almanach lesz, már teljesen elkészült. Anélkül, hogy a kötelező diszkreciót megértenék felemlítjük, hogy az előszót dr. Jókai Mór írta. Utána következnek hosszú sorban hősi életrajzok és urak: mindazok, akiknek a nevet a

nagy közönség munkái után megszerette. Gyulai pedig Magyarország jeles szerzőinek legújabb két művei s a magyar hírlapirodalom irásában és kézben. Természetesen, hogy a nagy közönség sietni fog megvásárolni e díszes munkát, melynek bolti ára 2 frt lesz és a melyet az Ország-Világ előfizetői ingyen kapnak. Aki egy negyedévre 2 frtot előfizet, az nemcsak legszebb szépirodalmi hetilapunk kisebbben gazdag számait kapja egy negyedévig, hanem megkapja az Ország-Világ karácsonyi ajándékát is. Az Ország-Világ kiadóhivatala Hold-utca 7. sz. alatt van.

Uj napilap. A fővárosban november közepén új politikai napilap indul meg. »Országos Hírlap« ezímen a lapot, amely nagyszabású előkelő hírlap lesz, negyven különböző pártállású, országos nevű politikus adja ki, főszerkesztője pedig Mészáros Kálmán országgyűlési képviselő lesz. Az új hírlapot a fővárosi hírlapírók olyan előkelő gárdája csinálja, amely teljesen garancia a vállalkozás fényes sikerére. Lipcsey Adam a lap felelős szerkesztője eddig a következő nevesebb hírlapírókat nyerte meg az új laphoz: Papp Daniel, Méray Horváth Károly, Papp David, Lovassy Andor, Keszler József, Kabos Ede, Lendvai Sándor, dr. Guhi Soma, dr. Molnar Géza. Lakatos Sándor és még többek. A lap segéd-szerkesztője Kálnoki Izidor, a Magyar Hírlap és Pesti Napló volt helyettes szerkesztője, aki tavaly az ezredévi kiállítás sajtóügyi elődjé volt. Az új lap fényesen berendezett szerkesztősége és kiadóhivatala VIII. József-kerület 65. sz. a. lesz.

A „Vasárnapi Ujság“ november 14-iki száma 37 képpel a következő tartalommal jelent meg: »Markus József és Halmos János« (arcképpel). — »Ősi hangok.« Költemények Pósa Lajostól. — Regénytár: »Vesztett boldogság.« Verses regény. Irta Erdélyi Zoltán. (Neogady Antal rajzaival). — »Dardentor Clovis« Verne Gyula regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — Nehány nap Java szigetén. (képekkel) Kunwald Czezártól. — »Szikszai Lajos.« (arcképpel). Hegyesi Martontól. — »Arany János tanárrá való meghívása« (Arany János 1857-iki arcképeivel). — »Ligetű Antal síremléke« (képpel Donath Gyula szoborműve után). — »A szultán háztartása.« — »Az obstrukció hősei« (Lecher és Wolf osztrák képviselők arcképeivel). Spuuszól. — Irodalom és művészet, Közlönyök és egyetek, Sakkjatek, Képtalány. Együtt egy stb. rendes heti rovatok. »A Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonság«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető Franklin-Tár-u at kiadóhivatalában (Budapest IV., egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, tévére csak 1 frt 20 kr.

Petőfi album. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy a jövő év elején fényes kiállítású Petőfi-albumot bocsát közre a nagy költő életére vonatkozó közleményekkel és illusztrációkkal. Minthogy a közönség közt még mindig lehetnek olyanok, akik Petőfi-kiadatokon kezeskednek, leveleket és más emléktárgyakat őriznek; a Petőfi Társaság bizalmas leveleket küldött, hogy a náluk levő emlékeket az albumban való bemutatás céljából a Petőfi-Társaságnak átengedni sziveskedjenek. A tárgyak lehetőleg rövid idő alatt a társaság titkári hivatalába (Bastya-utca 11. sz.) küldendők, amely azok gondos megőrzéséről és közönséggel való visszaküldéséről gondoskodik.

Színház.

Fogast a diákoknak.

Sietek kijelenteni, hogy nem »balatonit« értek és nem a collegiumi convictus menü ét akarom bolygatni, hiszen az — a mióta Elek Lajos, Rózsa Sándor és Orosz István professzorok avatott kezekkel oly üdvösen reformáltak az egyházkerület, meg a kegyes emberek jóvoltából, semmi kívánni valót sem hagy s a

legkényesebb ízlést is kielégíti; de meg oly delikat étel, minő a »fogas« egyáltalán nem érezne jól magát a patkó szöghez is eléggé edzett diák gyomorban.

»Fali« fogast értek és kérek a diákok színházi állóhelyére elsősorban Komjáthy közkdvét direktorunk révén, aki nemcsak a prima és secunda-donnak, hanem a jóemberek kereset is teljesíti, a menyire tőle, meg a zsebétől telik.

Ha minden színházi saison alatt 4-szer 5-ször kövekeztesen kikelünk a női kalap, ellen és méltán, mert rengeteg karimájával és hárommeletes, éneklő madarakkal terhet kálitkájával, akkor zárja el szemünk elől a színpapot, a mikor legtöbb látni való kinálkozik a legfeszültebb a figyelem, ha inconsequensek nem akarunk lenni a diák kalapokkal sem tehetünk egyebet.

Trilbyben tegnap végtelenül feltűnt előttem, hogy mennyire szükséges egy fogas a diákok számára. Két-három száz diák 6-8 □ önyi területre zsúfolva. Mindeniken téli rokk, (t. i. a kinek van) mindenik az első sorba törekedik, mert különben semmit se lát az előtte állók apu alakú kalapjaitól s divatosan fülig felhajtott téli rokkjuk magas gallérától. Pedig ő melyik diák ne szeretné (látni) az aranyos, csodaszép Trilbyt, aki ezenfelül még ugyancsak gyemantos is. No meg Svengali szerepében a paratlan Komjáthyt. Vegre is aki erősebb, az a hatalmasabb, így a kisebb, illetve alacsonyabb természetű diák rendszerint hátrébe szorul, ahol se nem lát, se nem látatik, csak kapaszkodik tapsol és izzad 22 fok Celsius mellett nehéz tel kabátjában, módfelett lelkesül, kitapsolja egymásután 14-15-ször Trilbyt és Svengalit, bár egy csöppet se lát beőlk, extázisba jő, erősen élteti őket, mert őt is hypnotizálta, elvakította a director büvéreje.

Színházunkban mindenütt van ülőhely, még a kakasülön is, csak a szegény diáknak nem jutott ebből a kényelemből. Azon felül, hogy álva kénytelen végig nézni a darabot, meg fogasnak is kell lennie, mivel se rokkja, se kalapja számára nincsen hely. Ruhátrába nem adhatja, mert kínai nyelven szólva: »oinch Kieh. Most se igen jut pórczre, pedig pórcz nélkül sovány a bugró!

A színházban a diák a leghalásabb hallgató, valódi kovász, élesztő, ő adja az impulzust a tejszes nyilvánításnál. Nélküle olyan blaszirt, hideg kepe van a színházban, mint egy 90 éves aggasztánnak. Tőlük tanulunk lelkesedni, a mire a mai elfasult világban nagy szükségünk van, különben előbb-utóbb annyira elinomodnánk, hogy elfeledjük a mósolygást.

Jóizlésű szemlélőre fölöttébb kellemetlen benyomást tesz az a ríktó ellentét, a mi a páholyok saloni kényelme s a ve e egyronalbasó diák hely csupasz ridegsége között van.

Végtelenül lehangolja a kedélyünket, mikor a páholyok ünnepi díszbe öltözött alakjai mellett közvetlen közelben látjuk, hogy a szegény diák avarata ellenére kénytelen feltett közzel a lappal nyakig begombolva a télirokkban állva gölya módra változtatni elfáradt lábait.

Főntartott kalap czirkuszban és komédiában még megjárja, de színházban különösen oly feltűnő helyen sérti a szemet. Külföldön a külső eszira annyira ügyelnek, hogy be se engedik lépni azt, ki nem a darabhoz illő öltözékben jelenik meg.

Tisztelesség és jó ízlés egyaránt azt kívánják, hogy e visszas állapoton mielőbb segítséget legyen. Per forintból kiáll, s így finansziális szempontból nem lehet kifogást emelni ellene. Ha csak városunk sokérdemű és igen takarékos főszámvevője nem vet gátat elé azzal, hogy ha ő diákorában kibirta fogas nélkül, a mai ifjuság is elehet így; hadd szokja a sanyarúságot! Legyen bármiként, azonban, ha e vidám hangon, de komoly szándakkal elmondott szerény kérés meghallgatásra nem találja; úgy nolens volens a gyűjtéshez kell folyamodnunk s a diákoktól filicreket össze conferálni a fogasra való t!

Pataki.

KÖZGAZDASÁG

Rendelet

a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: XXIII. t.-cz' végrehajtása iránt.

E czélből kötelesek az elsőfoku közigazgatási hatóságok a boreladással vagy kimérésrel foglalkozó kereskedőket, illetőleg vendéklősöket és kocsmárosokat folytonosan, a bortermelőket pedig különösen a szüret alkalmával s az ezt követő időszakban figyelemmel kíséreni. Továbbá kötelesek az említett hatóságok a kereskedelmi pinczékben, bormérésekben s már borelárúsító helyiségekben és általában mindenütt, a hol eladásra szánt bor van raktározva, nappal, a rendes üzleti órákban, a mikor az illető helyiség nyitva van, a házi jog megsértése és feltűnés keltése nélküli váratlan ellenőrzési szemléket tartani.

Ily ellenőrzési szemlék tartását az 1893: XXIII. t.-cz, végrehajtásával megbízott kereskedelemügyi, földmívelésügyi, pénzügyi és bányászati miniszterek bármelyike és bármikor elrendelheti. Az illetékes hatóságok az erre vonatkozó ministeri rendeleteknek kötelesek azonnal eleget tenni.

A jelen szakaszban meghatározott ellenőrzési teendőket, a jövedéki ellenőrzés és felügyelet álló feleknél az arra illetékes pénzügyi hatóságok és községek is kötelesek gyakorolni és kihágás elkövetésének gyanúja esetében kötelesek erről a 11. §-ban említett elsőfoku hatóságot haladéknélkül értesíteni.

Az állami vegykísérleti állomások, valahányszor a magánfelek vagy hatóságok részére — habár nem is az 1893: XXIII. t.-cz, alapján — teljesített sorvizsgálatokból azt észlelnék, hogy az illető ital az 1893: XXIII. t.-cz, illetőleg a jelen rendelet rendelkezéseibe ütköznek, tartoznak erről a 11. §-ban említett elsőfoku hatóságot haladéknélkül értesíteni.

13. §.

Mihelyt az 1893: XXIII. törvényczikkbe illetőleg a jelen rendeletbe ütköző kihágás elkövetésének gyanúja merül fel, köteles a hatóság a gyanu alaposága tekintetében hivatalból meggyőződést szerezni s abban az esetben, ha a gyanu alaposnak látszik, vagy ha a 12. §. utolsó bekezdésében említett állami vegykísérleti állomás, vagy a 30. §-ban említett bor-ellenőrző bizottság, illetőleg annak elnöke vagy helyettese hozzá feljelentést tesz, vagy ha a 12. §-ban említett minisztereknek az ott említett ellenőrzési szemlékre kiküldött közegei kívánják, valamint akkor is, ha az említett kihágások elkövetésére nézve teljesen megbizható más feljelentés vagy panasz létezik, köteles a hatóság a kihágási eljárást haladéktalanul megindítani.

Az 1893: XXIII. t.-cz, alapján tett feljelentés vagy panasz visszavonása az eljárás megindítását vagy folytatását — minthogy a kihágás hivatalból üdözendő, — nem akasztathatja meg.

14. §.

A kihágási eljárás megindítása esetében mindenekelőtt köteles az első fokban való eljárásra hivatott közeg egy közzegei eljárássági tag és a mennyiben azt szükségesnek tartana, egy vagy több borhoz értő kényennek (például valamelyik vegyzészet állomás küldöttjének vagy más vegyzésnek, a hatósági orvosnak, gyógyzerésznek vagy valamely más alkalmas egyennek) kíséretében, a vádlott vagy gyanúsított egyén előzetes értesítése nélkül, annak üzleti helyiségében, lakásán vagy szállásán, vagy azon a helyen, a hol a tiltott cselekmény elkövetett, vagy a hol annak elkövetése feltételezhető, azonnal megjelenni, ott beható helyi szemlélet s vizsgálatot tartani s mindazon körölményeket kideríteni, amelyek a panasz vagy gyanu igazolására és megerősítésére vagy eloszlatására alapul szolgálhatnak.

Fontosabb esetekben, ha a helyszínén eszközözendő vegyelmezés mutatkozik szükségének, jogosítva van a hatóság az oda legközelebb eső vegykísérleti állomások valamelyikét egy vegyzési képesítéssel bíró közzegeinek

kiküldése iránt sürgönyileg is megkeresni s az illető állami vegyikísérleti állomások ezen megkeresésnek megfelelően tartoznak.

Az elsőfoku hatóságok által e célra ez idő szerint a következő vegyikísérleti állomások vehetők igénybe, ugymint az Országos m. kir. Chemiai intézet Budapesten, továbbá a m. kir. vegyikísérleti állomások Magyar-Óvárt, Készthelyen, Kassán, Debreczenben, Kolozsvárott és Pozsonyban.

Ezen vegyikísérleti állomások jegyzékében esetleg beálló változások a hatóságokkal esetl-éséről közölni fognak.

Folyt. tköv.

Budapesti gabonátözsde

nov. 13

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—00—00	80	00.00—00.00
»	77	—00—00	81	00.00—00.00
»	78	—00—00	82	—
Tiszavidéki ó	79	—00—00	—	13.25—13.30
»	76	12.70—12.75	80	—
»	77	12.95—12.95	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	13.00—13.10	82	00.00—00.00
»	79	13.15—13.20	—	13.20—13.25
»	79	12.65—12.80	80	—
Fehérmegyei ó	76	12.95—13.05	81	—
»	78	13.05—13.15	82	00.00—00.00
»	79	13.20—13.25	—	—
Bácskai ó	76	12.85—12.90	80	13.25—13.30
»	77	13.00—13.10	81	00.00—00.00
»	78	13.15—13.25	82	00.00—00.00
Észak magy	78	—	80	—
»	79	—	81	—
»	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	70—72	8.50 8.60
» másodrendű	—	8.45 8.50
Árpa takarmánynak	60—62	6.80 6.15
» égetni való	62—64	6.60 7.00
» serfőzdei	64—66	8.— 10.00
Zab	39—41	6.30 6.50
Tengeri bánsági	—	4.95 5.50
» más nemű	—	4.35 5.35
Repce bánsági	—	12.20 13.00

Sertésvásár.

nov. 13.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon feüli sulyban 26—55 krajczárig, közép (páronként 250—60 kilogramm sulyban) 53—54 krajczár. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő sulyban) 52—53 kraje árig.

Sertéslétszám: 1897. évi nov. 11-ik napján volt készlet 23 339 darab, 1897 nov. hónap 12-ik felhajtott 320 drb, 1897 nov. hónap 12-ik napján elszállított 431 darab 1897 nov. hó 13-ik napjára maradt készletben. 23.138 darab. — A hizott sertés üzlet-rányzata lanyha.

CSARNOK.

Zónautazás.

Irtá: **Hernády Emilia,**

Folytatás.

Elfogyasztják keservesen s most jön a sor a görögre. Ez már sokkal jobb ízű s a mosolygó arcok mutatják, mennyire élvezik a hűsítő gyümölcsöt.

Szinte megkönnyebbülnek, titokban arra a gondolatra, hogy kettővel kevesebb van immar.

Kari szörnyen érdeklődik a Petőfi által megénekelt Alföld iránt. Fejét messze kidugva az ablakból, gyönyörködik a hatalmas szel-malmokban.

Meritora, a koczkás kabátu, pápaszemes uriember nagyban magyarazza neki a Horto-bágy csikósát, néhai szegény legényei és futó betyárjai életét, mikor egyszerre csak villám gyorsasággal haladt el mellettünk egy másik vonat.

Kari ijedten kapja be fejét, de a gyors mozdulattal tekint utána, de gondolkodásra nem marad ideje, mert egyuttal éles fájdalom is érez.

A papa, ki különben is bosszus a sok kellemetlenség miatt, jót húzott kedves cse-metétére, ezzel akarván szive keserőségén könnyíteni.

Végre az ebédlő-állomás másfél napi ut után!

Esznek hát végre egy kis meleget! Az utazás különben is kitűnő étvágyukat még csak fokozza; sietnek hát ostrommal meg-szállni egy üresen álló asztal s nagy diadallal ülnek hozzá.

Nem sokat lehet ott gondolkozni, mit rendeljenek; örülnek, ha a pinczér kezéből kiragadhatják a tálczát a leveses csészékkel.

Egy-két perc alatt eltűnt a leves. Már a sültekért és sörért úgy kell maguknak fut-kosniok és a férfiak nagy büszkén hozzák magasra feltartott kezükben a jó zsiros sülteket.

A szikár fiatal ember ügyesen nyujja át hölgyének, ki hálásan mosolyog, de a papa a nagy igyekezetben észre nem veszi a mellette elsurranó pinczért s ép akkor botlik belé, mikor a mama közelébe jut.

Egy rémült kiáltás es a mama utiköpenye létengerrel ékeskedik.

Jaj, jaj, mit kezdünk már most, hogy vesszük ki a foltot?! kiáltozák egyik jobban, mint a másik, nem tudák hamarjában, a köpenyt tisztogassák-e, avagy az evéshez lássanak.

Haryné restelkedve siet friss pecsenyéért s engeszteléseképen egy nagy tálturós csuszát is hoz.

Ugy a hogy leszárítva a köpenyt, hozzá látnak a falatozáshoz.

Alig készültek el azonban nagyokat nyel-ve a kemény sülttel, már is csöngötnék.

Ijedtükben hogy le találnak maradni, ki mit ér, fekap; a mama azt sem tudja, mit tesz, kinyitja a kizitáskát s örült gyorsasággal kanalazza belé a csuszát.

A nagy igyekezetben a családtagok közül senki sem veszi észre, csak a később induló utasok, kik kényelmesen feketéznek, nézik nagy gyönyörűséggel a kedves jelenetet és teszik megjegyzéseiket gunyos nevetéssel a sokat utazott családra.

Egészen kimerülten hanyatlanak üléseik re, csak a mikor a vonat indulásban van akkor sikoltanak fel rémülten:

— A papa! Szent Isten a papa! Hová lett? Mi történt vele?

Hiába a sirás, a jajgatás, a papa nincs sehol!

Mit kezdünk már most egyedül, szegény elhagyatott teremtesek! Se pénzünk, se tapasztalatunk itt az idegen világban! Oh jaj! Mi lesz velünk! Szegény papa szegény papa! Bizonyára valami szerencsétlenség érte! — jajog Elektra módjára Haryné.

Az udvarias gavalérok igyekeznek a hölgyeket, minden tőlük telhető módon vigasztalni. Sikertelenül.

Mikor az ellenőr a jegyeket jön vizs-gálni, újabb ijedelem. — A jegyek a papánál vannak!

Kétségbeesetten fordulnak hozzá taná-csért. Ez mérgesen röviden felel i Minek maradt le, vigyázzot volna jobban. Külömben is a következő állomáson sürgönyözhetnek utána.

Beletörődve sorsukba, gyászos hangu-latban merengnek az ut további folyamán. Egyedül az vigasztalja őket némikép, hogy a fiatalember nyilatkozott és a mamá-tól, az özvegytől, mint Haryné bnsan megje-gyezte, megkérte Margit kezét.

Szerencsére ismét várakzniook kellett másfél óra hosszáig, s innen rögtön sürgö-nyöztek.

Javában sopánkodtak még, mikor agyors vonat megérkezett.

Lehet-e leirni örömeiket, midőn elsőnek is az agyonhajszolt papa lép ki belőle, épen, egészségesen, csak egy kissé megnyuult orral.

Az utasok mulatságára hozzá rohannak ölelik, csókolják a hol csak érik és elhalmoz-zak kérdéseikkel megtért védőjüket.

— Hogy történt? Mi volt az ok? Miért maradt el?

— Hosszu volna azt elmondani, elég le-gyen annyi: nem akartam a tetemes számlát krfizetni s mire megakudtunk az előrt edény és az elfogyasztott ételek árában, már megin-dult a vonat. Tíz forint az ebéd, kottó a gyorsvonat. Kitesz tizenkét forintot a számla — mondja a papa fejét vakarva — s a mint látom újra hurezolkodtaták. Egy negyven meg hatvan annyimint két forint.

Már hiába, Isten neki, ha csak itt van közöttünk épen, elevenen. Én szörnyat ha'tam volna, ha Peredéalon magunk mara-dunk — mondja könnyeit törölgetve a mama.

Egész délután süttöt a nap kegyetlenül de ők fel sem vették. Csak a nagy szonjuság oltandó vágta fel egyik dinnyét a másik utun, különösen miután már kezdtek agzodal-masan puhulni, fünek fának kínáltak belőle. A rossz gyomru koczkás kabátu uriember, ki nagyra volt vele, mily szép ajándékot visz haza feleségének, kinala titokban a legerő-sébben. A kalauzt is jól tartották a hűsítő eledellel, de csak nem akart megfogytakozni a temérdek dinnye.

Este felé ismét elfogta ut-a-inkat az uta-zók betegsége, a farkas étvágy.

Dinnyével már torkig voltak, rá sem tudtak nézni, hosszabb ideig meg sehol sem veszteget a vonat, hogy kielégithettek volna éhes gyomraiká!

Mint az éhenhalók, oly mohó vágygyal neztek egy idős uriembert, ki kényelmesen elhelyezkedve kinyitotta kezitáskáját, abból egy hófehér asztalkendőbe burkolt sz-p fehér kenyeret, pompás házi füstölt szalonnát vett elő és a legnagyobb leleknyugalommal falatozni kezdett, — közbe-közbe jót húzva a butykoson.

Csak mosolygott, — látva az éhes arczo-kat, — kik alig várták, — hogy jó magyar szokás szerint megkínálja őket a dus uzson-nából!

Nem is kellett soká várniok. A derék jóképű magyar a legszívesebben ajánlotta fel kincseit az éhenhalóknak, mint Kari, nagyo-kat nyelve a jó zsiros szalonnából, — megje-gyezte.

Gyönyörködve nézte, mint tönk el a ha-talmas kenyér, a finom szalonna az éhes gyomrokba. Csak a butykoshoz resteltek hoz-zányulni a hölgyek, ámbár az erősen sózott paprikázott szalonnára ugyan kívántak az italt.

Folyt. köv.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Lesújtva a megmerhetlen csapás által, mely bennünket Istenben boldogult Dezső fiam váratlan gyászos elhunytával ért, nem mulaszthatom el, hogy ugy magam, mint egész családom nevében őszinte köszön-tem s há-lámnak kifejezést ne adjak az-rt a megható részvétért, melyet ugy drága halotunk jó ba-rátai, mint összes ismerőseink s Nadudvar város egész közönsége irányunkban tanusi-tottak.

Fogadják mindannyian e nehéz órákban igaz köszönetünket.

Fischbein Ignác.

Báli selyemszöveteket 35 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, szines Henneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintazaban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmen-tesen a házhoz szállitva mintakat postafordul-tával küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elin-téztletnek.

Boios Testvérek
női divat-áruházában
DEBRECZEN Kossuth-utca 3.

Folyó hó 18 és 19-én
és következőleg minden
Csütörtökön
és
Pénteken
sok ezer ruhakelme
maradék
félárban.

1249/1897. v. k. szám.

Árverési hirdmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 28469.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Biedermann E. és Fia részére Szabó István es neje debreczeni lakosoktól 574 frt 38 kr. tőke, ennek 1897. évi szept. hó 6. napjától számítandó 6% kamatai és eddig öszszen 69 frt 75 kr. perköltség erejéig 1897. évi okt. hó 20-án bíróság lefoglalt és 741 fitra becsült buza, szalma, lovak, szekér, és butorokból álló ingóságok **1897. évi decz. hó 6-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Nagy-Hatvan-utca 1533. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi nov. hó 10.

Bódogh Zsigmond
bíró. kiküldött.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiac, a főpostával szemben

mindenféle

Irodai papírok

rendkívüli olcsó árban kaphatók.

Kilog.	Nagyság	100 iv	1000 iv
		kr.	frt
1 ^o 10	Finom simított fogalmazó papír, közepéris . . .	34+42	24 2.20
2 ^o 12	Finom simított fogalmazó papír, erős . . .	34+42	29 2.70
3 ^o gs. 10	Finom kék simított fogalmazó papír, közepéris . . .	34+42	30 2.65
4 ^o gs. 12	Finom kék simított fogalmazó papír, erős . . .	34+42	34 3.20
5 ^o 10	Finom simított fehér irodai papír, közepéris . . .	34+42	40 3.90
6 ^o 12	Finom simított fehér irodai papír, erős . . .	34+42	50 4.80
7 ^o 14	Finom simított fehér irodai papír, igen erős . . .	34+42	60 5.80
8 ^o 16	Finom simított fehér irodai papír, vastag . . .	34+42	75 7.—
9 ^o 16	Legfinomabb fehér minster-papír . . . stb., stb., stb.	34+42	1 9.—

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.

Ocassio!

Remek selymek minden színben méterenként 59, 61, 83, 1 frt 28 kr.

Legjobbminőségű széles szintartó velezek 19 24, 28 kr,

Flannell velez 20 kr,

Dupla széles szövetek 19 krtól kezdve.

Kézi munkák,

Kész gyermek ruhák, köpenyek.

Női blusok

darabja 1 frt, posztó 2 frt, egész finom 3 frt.

EISLER IZIDOR

női divatáru üzletében.

Női ruha varrótermemet különös figyelmébe ajánlom.

Palaczkboraink helyben minden jobb üzletben kaphatók

Legfinomabb palaczk borok

COGNAC, RUM és TEA

különlegességek

Palugyai és Társa cégénél

BUDAPESTEN, V., Erzsébet tér 18.

Ugyanott borkóstoló.

Vidéki megrendelések BUDAFOKRA kérelnek.

Minta borok 30 literes hordókban

legelőbban szállíthatnak.

Napontai nagy postai szállítás vidékre.

Az általam legmondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecské minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLAGyógyszertára és illatszertára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legalkalmasabb ajándékok!